

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПОГОДЖЕНО
рішенням профкому ППО
викладачів і співробітників
Сумського НАУ, протокол
від 24.10.2018 р. № 14

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради Сумського
національного аграрного
університету, протокол
від 25.10.2018 р. № 4

ПОЛОЖЕННЯ
про виборчі дільниці та дільничні виборчі комісії відокремлених
структурних підрозділів з проведення виборів ректора
Сумського національного аграрного університету

1. Загальні положення

1.1. Виборчі дільниці та дільничні виборчі комісії відокремлених структурних підрозділів (далі – дільничні виборчі комісії) з проведення виборів ректора Сумського національного аграрного університету (далі - університет) утворюються відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій щодо особливостей виборчої системи та порядку обрання керівника вищого навчального закладу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 726 від 05.12.2014, Статуту Сумського національного аграрного університету, Положення про виборчу систему та порядок обрання ректора Сумського національного аграрного університету, та діють відповідно до цього Положення, яке затверджується Вченою радою Університету за погодженням із виборним органом первинної профспілкової організації Університету, Статуту та чинних нормативно-правових актів.

1.2. Перелік виборчих дільниць та місця їх розташування, а також дільничні виборчі комісії відокремлених структурних підрозділів, їх кількісний та персональний склад **за поданням Організаційного комітету** з проведення виборів ректора Університету (далі – Організаційний комітет) **затверджується наказом ректора Університету**. Наказ про утворення виборчих дільниць та дільничних виборчих комісій повинен бути оприлюднений Організаційним комітетом не пізніше наступного дня після його видання на стендах і веб-сайті Університету та відокремлених структурних підрозділів.

1.3. Виборча комісія Університету по відношенню до дільничних виборчих комісій відокремленого структурного підрозділу має статус головної Виборчої комісії.

1.4. Це Положення, а також зміни і доповнення до нього, затверджуються рішенням Вченої ради Університету за погодженням з профкомом Первинною профспілковою організацією Сумського національного аграрного університету.

2. Формування складу дільничної виборчої комісії

2.1. До складу дільничної виборчої комісії включаються наукові, науково-педагогічні, педагогічні, інші працівники та студенти відокремлених структурних підрозділів Університету. Персональний склад та чисельність виборчої комісії затверджено наказом ректора Університету «Про організацію та проведення виборів ректора Сумського національного аграрного університету».

2.2. Члени дільничної виборчої комісії на першому організаційному засіданні простою більшістю голосів шляхом відкритого голосування обирають голову дільничної виборчої комісії, заступника голови та секретаря. Протокол засідання дільничної виборчої комісії підписує голова виборчої комісії та її секретар.

2.3. Дільнична виборча комісія набуває своїх повноважень з моменту видання наказу по Університету про її створення та затвердження її складу.

2.4. Повноваження членів дільничної виборчої комісії припиняються після завершення процедури проведення виборів ректора Університету та призначення його на посаду у порядку, передбаченому Законом України «Про вищу освіту».

2.5. Кандидат на посаду ректора Університету не може бути членом дільничної виборчої комісії.

2.6. Одна і та сама особа не може бути одночасно членом дільничної виборчої комісії і Організаційного комітету.

2.7. Особи, які є членами дільничної виборчої комісії, здійснюють свої повноваження на громадських засадах і на час виконання ними зазначених повноважень звільняються від основної роботи в Університеті, в якому проводяться вибори, із збереженням за ними заробітної плати відповідно до умов колективного договору.

3. Організація роботи дільничної виборчої комісії

3.1. Основною формою роботи дільничної виборчої комісії є засідання, які проводяться за потреби. Рішення про необхідність проведення засідання виборчої комісії приймається головою дільничної виборчої комісії.

3.2. Члени дільничної виборчої комісії зобов'язані брати участь у її засіданнях. Делегування членами дільничної виборчої комісії своїх повноважень іншим особам не допускається.

3.3. Засідання проводить голова дільничної виборчої комісії або за його дорученням заступник голови.

3.4. Рішення дільничної виборчої комісії приймаються більшістю голосів від кількості присутніх членів та оформлюються протоколами, які підписують голова та секретар виборчої комісії.

3.5. Протоколи дільничної виборчої комісії оформляються та оприлюднюються не пізніше третього робочого дня з дня засідання дільничної виборчої комісії.

3.6. Засідання дільничної виборчої комісії є повноважним за наявності на засіданні не менше 2/3 членів дільничної виборчої комісії від її загального складу.

3.7. Організаційно-технічне забезпечення засідань дільничної виборчої комісії, підготовку необхідних матеріалів і оформлення протоколів засідань здійснює секретар дільничної виборчої комісії.

3.8. Керівник відокремленого структурного підрозділу забезпечує належні умови для роботи дільничної виборчої комісії, а також сприяє отриманню її членами інформації та документів, необхідних для виконання ними своїх завдань. Дільничній виборчій комісії виділяється окреме приміщення для роботи приміщення, обладнане засобами зв'язку, оргтехнікою тощо, необхідними для виконання нею завдань, сейфом (металевою шафою) для зберігання виборчої документації.

4. Завдання та функції дільничної виборчої комісії

4.1. Основними завданнями дільничної виборчої комісії є організація, підготовка, проведення голосування та встановлення результатів голосування виборів ректора Університету у відокремленому структурному підрозділі. На неї покладаються організація проведення голосування та підтримання належного порядку у приміщенні для голосування, забезпечення таємності голосування, демократичності, прозорості і відкритості.

4.2. На етапі підготовки до голосування на виборах ректора Університету дільнична виборча комісія:

4.2.1. Оприлюднює не пізніше ніж за сім календарних днів до дати проведення виборів ректора Університету через інформаційні ресурси відокремленого підрозділу (дошки оголошень, офіційний веб-сайт тощо) інформацію про дату, час і місце проведення виборів ректора Університету.

4.2.2. Отримує за сім календарних днів до дати проведення виборів від Головної виборчої комісії списки осіб, які мають право брати участь у виборах (далі – списки виборців), і формує списки виборців для проведення голосування.

4.2.3. Забезпечує підготовку приміщення для проведення голосування. Приміщення повинно бути обладнане достатньою кількістю кабін для таємного голосування. Розміщення обладнання у приміщенні для голосування здійснюється таким чином, щоб місця видачі бюлетенів для голосування, вхід і вихід з кабін для таємного голосування, виборчі скриньки були у полі зору членів дільничної виборчої комісії та осіб, які мають право бути присутніми у приміщенні для голосування. У кабінах для таємного голосування повинні бути забезпечені належне освітлення, а також засоби для заповнення бюлетеня для голосування.

4.2.4. Бюлетені для голосування виготовляються дільничною виборчою комісією не раніше, ніж за 20 і не пізніше як за 12 годин до початку виборів у кількості, яка відповідає кількості осіб, які мають право брати участь у виборах та включені до відповідного списку, посвідчуються на зворотному боці підписом голови та секретаря дільничної виборчої комісії, та скріплюються печаткою відокремленого структурного підрозділу.

4.2.5. Виготовлення бюлетенів оформляється протоколом дільничної виборчої комісії, який підписує голова дільничної виборчої комісії та секретар дільничної виборчої комісії. Виборчі бюлетені зберігаються в металевій шафі (сейфі), яку опечатують стрічкою з проставленням на ній підписів усіх членів дільничної виборчої комісії.

4.3. Кандидати на посаду ректора Університету та спостерігачі мають право бути присутніми під час виготовлення бюлетенів для голосування.

4.4. Дільнична виборча комісія розміщує програми кандидатів на посаду ректора Університету на веб-сайті відокремленого структурного підрозділу не пізніше ніж за 10 (десять) календарних днів до дати голосування, але не раніше дати отримання офіційного листа Міністерства освіти і науки України із переліком кандидатів.

4.5. На етапі проведення виборів ректора Університету (голосування):

4.5.1. Дільнична виборча комісія забезпечує голосування у день виборів з 09:00 до 15:00 години без перерви.

4.5.2. Дільнична виборча комісія у день голосування не раніше як за 45 хвилин до початку голосування проводить підготовче засідання. На початку засідання усі присутні оглядають стрічку, якою було опечатано сейф (металеву шафу), де зберігаються бюлетені.

4.5.3. Голова дільничної виборчої комісії надає для огляду членам дільничної виборчої комісії, присутнім кандидатам на посаду ректора Університету, спостерігачам, представникам Міністерства освіти і науки України почергово всі наявні скриньки, оголошуючи номер кожної скриньки. Після огляду кожна скринька пломбується та опечатується печаткою відокремленого структурного підрозділу. Після пломбування та опечатування останньої скриньки вони встановлюються на відведені для них місця. Приміщення для голосування вважається готовим до проведення голосування після виконання цих вимог.

4.5.4. Голова дільничної виборчої комісії відкриває сейф (металеву шафу) з бюлетенями і на підставі витягу із протоколу дільничної виборчої комісії про виготовлення бюлетенів оголошує їх кількість. Ця кількість вноситься секретарем дільничної виборчої комісії до відповідного протоколу дільничної виборчої комісії про результати голосування, а також фіксується у протоколі засідання комісії.

4.5.5. Голова дільничної виборчої комісії передає необхідну кількість бюлетенів для голосування членам дільничної виборчої комісії, які будуть видавати бюлетені особам, що беруть участь у голосуванні у приміщенні для голосування. Зазначені члени дільничної комісії засвідчують отримання бюлетенів, проставляючи підпис у відомості, та забезпечують їх збереження і дотримання встановленого цим Положенням порядку їх видачі. Жодного бюлетеня у сейфі не може залишатися.

4.5.6. Голова дільничної виборчої комісії передає членам дільничної виборчої комісії, уповноваженим працювати зі списком у день голосування, аркуші списку виборців. Відповідні члени комісії забезпечують їх збереження і дотримання встановленого цим Положенням порядку їх використання.

4.5.7. Член дільничної виборчої комісії здійснює видачу бюлетеня для голосування за умови пред'явлення виборцем документа, що посвідчує особу. Особа, яка отримала бюлетень для голосування, ставить у списку виборців навпроти свого прізвища підпис.

4.5.8. Дільнична виборча комісія спостерігає за тим, щоб бюлетень для голосування заповнювався особою, яка бере участь у голосуванні, особисто у кабіні для таємного голосування. Під час заповнення бюлетенів забороняється присутність у кабіні для таємного голосування інших осіб, здійснення фото-та відеофіксації у будь-який спосіб. Особа, яка внаслідок фізичних вад не може самостійно заповнити бюлетень для голосування, має право за дозволом голови дільничної виборчої комісії скористатися допомогою іншої особи, крім членів дільничної виборчої комісії, кандидатів на посаду ректора Університету, а також спостерігачів.

4.5.9. У бюлетені для голосування особа, яка бере участь у голосуванні, робить позначку «плюс» («+») або іншу, що засвідчує її волевиявлення, у квадраті навпроти прізвища кандидата на посаду ректора Університету, за якого вона голосує. Особа, яка має право брати участь у виборах ректора Університету, може голосувати лише за одного кандидата.

4.5.10. Особа, яка бере участь у голосуванні, опускає заповнений бюлетень для голосування у скриньку. Забороняються вимагати або звертатися з проханням до особи, яка бере участь у голосуванні, оприлюднити своє волевиявлення.

4.5.11. На всіх етапах дня голосування бути присутніми у приміщенні для голосування мають право члени дільничної виборчої комісії, представники Міністерства освіти і науки України, спостерігачі від кандидата, спостерігачі від громадських організацій, та представники засобів масової інформації, акредитовані Організаційним комітетом з проведення виборів ректора Університету.

4.5.12. О 15:00 годині голова дільничної виборчої комісії закриває приміщення для голосування. Особи, які перебувають у приміщенні для голосування, але ще не здійснили свого волевиявлення, мають право завершити процедуру голосування. Після чого ці особи залишають приміщення для голосування.

4.5.13. Після завершення голосування приміщення для голосування зачиняється і в ньому мають право перебувати лише члени дільничної виборчої комісії, представники Міністерства освіти і науки України, кандидати та їх спостерігачі.

4.6. На етапі встановлення результатів голосування:

4.6.1. Дільнична виборча комісія після перевірки цілісності пломб, печаток почергово відкриває скриньки для голосування. При відкритті виборчої скриньки її вміст викладається на стіл, за яким розміщуються члени дільничної виборчої комісії.

4.6.2. Дільнична виборча комісія забезпечує відкритий і гласний підрахунок голосів у тому ж приміщенні, де відбувалося голосування, негайно після завершення голосування, без перерви. За результатами підрахунку складається та підписується протокол про результати голосування.

4.6.3. Перед початком підрахунку голосів дільнична виборча комісія підраховує кількість невикористаних бюлетенів для голосування та погашає їх шляхом відрізання правого нижнього кута і вносить цю інформацію до протоколу результатів голосування.

4.6.4. Дільнична виборча комісія підраховує загальну кількість виданих для голосування бюлетенів та кількість бюлетенів, виявлених у скриньках для голосування. Бюлетені для голосування розкладаються на місця, позначені окремими табличками, що містять з обох сторін прізвища та ініціали кандидатів. Окремо робиться табличка з написом «Недійсні». При розкладанні бюлетенів визначений дільничною виборчою комісією член комісії показує кожний бюлетень усім членам комісії та особам, присутнім під час підрахунку голосів, оголошуючи, за якого з кандидатів подано голос.

У разі виникнення сумнівів щодо змісту бюлетеня дільнична виборча комісія вирішує питання шляхом голосування. При цьому кожен член комісії має право оглянути бюлетень особисто. На час огляду бюлетеня робота з іншими бюлетенями припиняється.

4.7. Бюлетень для голосування може бути визнаний недійсним у таких випадках:

- якщо у бюлетені зроблено позначку більше, ніж за одного кандидата;
- якщо не зроблено жодної позначки;
- якщо неможливо з інших причин встановити зміст волевиявлення.

4.8. У випадку, якщо члени комісії не можуть дійти згоди щодо віднесення бюлетеня до складу недійсних, зазначене питання вирішується шляхом голосування. Такий бюлетень повинен бути продемонстрований членам дільничної виборчої комісії та особам, присутнім під час підрахунку голосів. При цьому кожен член дільничної виборчої комісії має право особисто оглянути бюлетень. На час огляду бюлетеня підрахунок інших бюлетенів припиняється.

4.9. Після розкладання бюлетенів, поданих окремо за кожного кандидата, а також окремо недійсних бюлетенів, визначений дільничною виборчою комісією член комісії вголос підраховує кількість бюлетенів, поданих за кожного з кандидатів, а також кількість недійсних бюлетенів. На вимогу члена дільничної виборчої комісії, кандидата на посаду ректора Університету чи спостерігача може бути проведено повторний підрахунок бюлетенів, поданих за кожного з кандидатів, а також бюлетенів, визнаних недійсними. Під час підрахунку голосів кожен член комісії має право перевірити або перерахувати відповідні бюлетені. Результати підрахунку голосів оголошуються головою комісії і підлягають включенню секретарем комісії до протоколу про результати голосування.

4.10. Дільнична виборча комісія перевіряє під час підрахунку голосів, чи дорівнює кількість осіб, які взяли участь у голосуванні, кількості бюлетенів, поданих за кожного кандидата, а також кількості бюлетенів, визнаних недійсними.

4.11. Дільнична виборча комісія за результатами голосування складає протокол про результати голосування у трьох оригінальних примірниках. Кожен примірник протоколу підписується головою, заступником голови, секретарем та присутніми членами дільничної виборчої комісії. У разі незгоди із результатами підрахунку голосів, зафіксованими у протоколі, член дільничної виборчої комісії має право письмово викласти свою окрему думку, яка обов'язково додається до протоколу. Відмова від підписання протоколу не допускається.

4.12. Два примірники протоколу про результати голосування передається дільничною виборчою комісією до головної виборчої комісії. Третій примірник протоколу залишається у матеріалах дільничної виборчої комісії.

4.13. Дільничні виборчі комісії, які територіально розташовані в інших населених пунктах, передають головній виборчій комісії протоколи про

результати голосування за допомогою засобів зв'язку (факсом, у вигляді сканованого документа електронною поштою тощо) з наступною передачею оригіналів бюлетенів та протоколів протягом доби з моменту його складання. Разом з протоколами головній Виборчій комісії передаються усі заяви та скарги, подані кандидатами на посаду ректора Університету, спостерігачами, а також рішення, прийняті за результатами їх розгляду.

4.14. Процес голосування і підрахунку голосів підлягає фіксуванню за допомогою аудіо- і відео- засобів. Розміщення відеокамер на виборчій дільниці встановлюється рішенням виборчої комісії. Спостерігачі, громадські спостерігачі та представники ЗМІ мають право здійснювати фото та відео фіксацію з місць, відведених для них виборчою комісією. При цьому таке фіксування не може порушувати таємницю голосування.

4.15. Результати виборів оприлюднюються на веб-сайтах Університету та відокремлених структурних підрозділів протягом доби після складання протоколів про результати голосування.

4.16. Уся документація, пов'язана з проведенням виборів ректора Університету, передається до Головної виборчої комісії з проведення виборів ректора Університету із подальшою передачею такої документації відповідальній особі, яка визначається наказом керівника Університету, – для зберігання упродовж п'яти років.

5. Функції та відповідальність голови дільничної виборчої комісії

5.1. Голова дільничної виборчої комісії:

5.1.1. Несе персональну відповідальність за відповідність кількості бюлетенів кількості осіб, які мають право брати участь у виборах ректора Університету та збереження бюлетенів у приміщенні виборчої комісії у сейфі (металевій шафі).

5.1.2. Надає перед початком голосування для огляду членам дільничної виборчої комісії, присутнім кандидатам на посаду ректора Університету, а також спостерігачам усі наявні на дільничній виборчій дільниці виборчі скриньки.

5.1.3. Передає необхідну кількість бюлетенів для голосування членам дільничної виборчої комісії, що видають бюлетені особам, які мають право брати участь у виборах.

5.1.4. Передає у день виборів членам дільничної виборчої комісії, які здійснюють видачу бюлетенів для голосування, аркуші списку виборців.

5.1.5. Організовує роботу та розподіл функціональних обов'язків кожного члена дільничної виборчої комісії на весь період проведення голосування.

6. Умови проведення другого туру виборів

6.1. Якщо у виборах брали участь кілька кандидатів і жоден з них не набрав більше 50 відсотків голосів виборців, організаційний комітет приймає рішення про проведення другого туру виборів через сім календарних днів після проведення першого туру. У разі, коли дата другого туру виборів ректора Університету припадає на святковий (неробочий) день, вибори

ректора Університету проводяться у наступний (після святкового (неробочого) дня) робочий день.

Другий тур проводиться з 9.00 до 15.00 за тією ж процедурою виборів. Виборчі комісії працюють у тому самому складі, мають ті самі повноваження.

До бюлетенів для голосування включаються двоє кандидатів на посаду ректора Університету, які набрали найбільшу кількість голосів у першому турі виборів.

7. Умови визнання виборів такими, що не відбулися

7.1. Вибори вважаються такими, що не відбулися, якщо:

- участь у виборах взяли менш як 50 відсотків виборців;
- у першому турі виборів брав участь один кандидат і він не набрав більше 50 відсотків голосів виборців;
- у другому турі виборів жоден з кандидатів не набрав більше 50 відсотків голосів виборців.

7.2. У разі прийняття Виборчою комісією рішення про визнання виборів ректора Університету такими, що не відбулися, необхідно негайно повідомити Міністерство освіти і науки України.